

Dos anys al congelador

written by Joan Fonollosa | 22 de maig de 2021

Finalment, al caire del temps límit, com sempre passa en les negociacions de veritat, hi ha hagut *fumata bianca*. ERC i Junts s'han posat d'acord, les bases de Junts ho han avalat per àmplia majoria –algú creia que passaria altra cosa?– i en conseqüència Pere Aragonès serà investit com a nou president de la Generalitat (ja ho deu haver estat quan es publiquin aquestes línies) i hi haurà un nou Govern amb doble paritat: set carteres per a ERC i set per a Junts, set homes i set dones. Esperem que no hi hagi també set consellers/eres incompetents i set que no.

Molt bé, i ara què? Què passa amb l'elefant de la independència que, malgrat tot, continua estant a l'habitació? Vejam què diuen les famoses 46 pàgines del pacte, almenys tal com jo les entenc.

D'entrada, l'elefant es passarà dos anys al congelador. El document, malgrat la retòrica de l'embat, aposta per la línia de la taula de diàleg, si més no durant dos anys. Una taula que, presumptament, ha de conduir a l'autodeterminació i l'amnistia, se suposa que no només dels nou condemnats en el judici televisat, sinó també dels 3.000 i escaig represaliats que hi ha a hores d'ara i tots els que encara han de venir. I que la qüestió s'ha de resoldre amb un referèndum legal, acordat, amb supervisió internacional i tot això.

Fantàstic. Tots ho sabem: aquesta seria la solució democràtica, lògica i sensata. Però tots sabem també –suposo– que aquests adjectius casen malament amb la paraula Espanya. Dit d'altra manera, durant dos anys fum, fum, fum, *parole, parole, parole...* i de tot això res de res. Una puntada de peu endavant a veure si hi ha sort i en aquest temps la gent s'oblida del 1r d'octubre, de les garrotades, de les multes i... sobretot se n'oblida de la llibertat que vàrem tastar i que

ens van prendre dels llavis.

Val a dir que la decisió dels dirigents de Junts era difícil. En primer lloc perquè els resultats són els que són: ERC té un diputat més que Junts i per tant el mandat democràtic del poble de Catalunya és, agradi o no, que se segueixi la línia que marca el místic de Lledoners. Oi més quan la CUP –aquests no fallen mai– va córrer a posar-s’hi bé amb un pacte que tothom sap que no es pot complir, excepte en allò que diu d’esperar un parell d’anys.

Una alternativa era anar a unes noves eleccions amb el risc que una quantitat no menyspreable de gent no hagués captat la idea que ERC planteja la independència a 10 o 20 anys (o sigui, mai) i que amb Espanya no hi ha res a negociar ni a pactar per la senzilla raó que Espanya mai no negocia ni pacta si no és obligada i quan s’hi veu obligada, després no compleix el que s’ha pactat. El risc, per tant, era que en el millor dels casos el resultat fos si fa no fa el mateix o, encara pitjor, que molta gent empenyada es quedés a casa, del famós 52% no se’n cantés ni gall ni gallina i acabéssim amb Illa de president.

Una altra possibilitat era invertir Aragonès però sense entrar en el govern. Com em deia ahir una persona ficada dins de l’entrellat de Junts, no se’ls pot deixar sols als d’ERC. Sens dubte el Govern sortint ha tingut una vida diguem-ne agitada, però dins de l’agitació cada conseller ha fet el que ha pogut i sabut. I veient la lluïda actuació dels consellers d’ERC, veritablement és un perill deixar-los sols.

Un altre argument és que en aquests dos anys “passaran coses i s’hi ha de ser per aprofitar el moment”. Cert, sens dubte. En dos anys passaran moltes coses, algunes de previsibles –com ara que començaran a caure sentències des d’Europa– i altres que no, com per exemple la crisi amb el Marroc que fa una setmana ningú no preveia. I, efectivament s’hi ha de ser; però no n’hi ha prou amb ser-hi, també s’han d’aprofitar.

Com que de les coses imprevisibles no se'n pot parlar per endavant, parlaré només d'algunes de les previsibles. Per exemple, seria bo de recordar que entre les coses previsibles, hi ha que en aquest temps els catalans llençarem en aquest forat negre anomenat Espanya entre trenta mil i quaranta mil milions d'euros, uns 4.000 o 5.000 euros per cap: el famós dèficit fiscal és un altre elefant que continua a l'habitació, encara que ningú no en parli. I amb la crisi que ja tenim a tocar això ens farà perdre moltes pistonades, necessàries per enfrontar degudament els reptes que ens planteja el temps que ens ha tocat viure.

També és força previsible que des de la Generalitat, o almenys des de la Presidència i la meitat de les conselleries, es facin tots els esforços perquè s'oblidi els que ara com ara estan treballant més exitosament per la independència: l'exili amb el president Puigdemont al capdavant i el Consell per la República, una eina potencialment massa bona i per això li tenen la proa posada. Seria el millor regal que podem fer als nostres enemics si això s'aconseguís.

Val a dir que segons com es miri també hi ha alguna cosa bona. Si ja està clar que la independència serà unilateral o no serà, cal tenir en compte que una independència unilateral necessita dues coses per reeixir: control del territori i reconeixements internacionals. I la veritat és que ara com ara no sembla que estiguem en condicions de fer cap de les dues coses. Per aconseguir la primera cal gent disposada –que en tenim– i organitzada –que no ho està–; i per aconseguir la segona calen contactes –feina que l'exili està fent– que ens donin garanties que quan sigui l'hora tindrem uns quants reconeixements en 24 hores i que els més significatius arribaran en una setmana a tot estirar; no sé (i és normal que no se sàpiga) fins a quin punt ho estan fent i aconseguint a Waterloo. Per tant, aquests dos anys són un temps que cal aprofitar bé en aquests dos sentits: cal bastir una organització potent, discreta i eficaç (feina per a l'ANC i

Òmnium) i aconseguir garanties internacionals de reconeixement.

Si això es fa i es fa bé, s'evitarà en bona part que passi una altra cosa, que no necessàriament ha de passar, però hi ha un risc molt alt que passi: que la repressió i el cansament de la gent portin a la desmobilització. Caldrà estar atents a evitar-ho, la qual cosa no és gens fàcil: s'ha de mantenir encès el foc i no s'ha de demanar que es facin més coses de les que hom està disposat a fer sense avorrir-se'n i tot plegat amb la discreció necessària. Un equilibri delicat i difícil.

Així doncs, abriguem-nos bé i conservem el cor calent, que venen dos anys d'estar al congelador. Però no congelats.